

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 รวมทั้งศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรที่ใช้ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 128 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษามี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check-list) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดของ Thomas and Kilmann เครื่องมือวัดนี้เรียกว่า Thomas - Kilmann Conflict Mode instrument ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดแบบพฤติกรรมของบุคคลเมื่อเผชิญกับความขัดแย้งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมีตัวเลือก 2 ตัวเลือก คือ ก. กับ ข. แต่ละตัวเลือกเป็นสถานการณ์หรือคำอธิบายแบบของพฤติกรรมหนึ่งที่บุคคลแสดงออกเมื่อเผชิญกับความขัดแย้ง หรือเป็นวิธีการที่บุคคลใช้แก้ปัญหาความขัดแย้ง ให้ผู้เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งในแต่ละข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการและการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการจัดการ

ความขัดแย้งของผู้บริหาร

2. นำเครื่องมือวัดแบบของพฤติกรรมของบุคคลเมื่อเผชิญกับความขัดแย้งของ Thomas-Kilman Conflict Mode Instrument ไปปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ทั้งในด้านความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบ (Format) และความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากประธานบริหารหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย ประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 และขอความร่วมมือผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานวัน / เวลา ที่มีการประชุมประจำเดือนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1
3. แจกแบบสอบถามด้วยตนเองในวันที่มีการประชุมประจำเดือนของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 จำนวน 128 ฉบับพร้อมรับ แบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้จริง 128 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อย และความครบถ้วน ด้านข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแปลความหมายพฤติกรรมกรรมการจัดการความขัดแย้งของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผลสรุปการตอบแบบสอบถามว่า พฤติกรรมแต่ละแบบตอบ กี่ข้อ แบบพฤติกรรมที่ตอบมากที่สุด แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมักแสดงพฤติกรรมแบบนั้นเมื่อ

เผชิญกับความขัดแย้ง ตามแบบของ Thomas and Kilmann (อ้างใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2540, หน้า 107-111) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เลือกตอบตัวเลือก ก ในข้อ 3, 8, 10, 17, 25, 28
และตัวเลือก ข ในข้อ 6, 9, 13, 14, 16, 22

แสดงว่าผู้ตอบมีพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการเอาชนะ

กลุ่มที่ 2 ผู้เลือกตอบตัวเลือก ก ในข้อ 5, 11, 14, 19, 20, 23
และตัวเลือก ข ในข้อ 2, 8, 21, 26, 28, 30

แสดงว่าผู้ตอบมีพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการร่วมมือ

กลุ่มที่ 3 ผู้เลือกตอบตัวเลือก ก ในข้อ 2, 4, 13, 22, 26, 29
และตัวเลือก ข ในข้อ 7, 10, 12, 18, 20, 24

แสดงว่าผู้ตอบมีพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการประนีประนอม

กลุ่มที่ 4 ผู้เลือกตอบตัวเลือก ก ในข้อ 1, 6, 7, 9, 12, 27
และตัวเลือก ข ในข้อ 5, 15, 17, 19, 23, 29

แสดงว่าผู้ตอบมีพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการหลีกเลี่ยง

กลุ่มที่ 5 ผู้เลือกตอบตัวเลือก ก ในข้อ 15, 16, 18, 21, 24, 30
และตัวเลือก ข ในข้อ 1, 3, 4, 11, 25, 27

แสดงว่าผู้ตอบมีพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการยอมให้

2. พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แปลความหมายตามเกณฑ์ของ Thomas and Kilmann และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายทั้งในภาพรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามะฮ่องสอน เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย